

ΤΑ ΝΕΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΦΡΑΝΣΙ ΚΑΡΚΟ

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΣΙ ΜΟΥ ΧΡΟΝΩΝ...»

Ἡ ζωὴ καὶ ὁ τραγικὸς θάνατος τοῦ μεγάλου ζωγράφου Πασέν.

(Ὁ διάσημος Γάλλος μυθιστοριογράφος κ. Φρανσί Καρκό, ὁ «ποιητής τῶν ἀπάχηδων», ὅπως τὸν ἀπεκάλεσαν, δημοσιεύει τώρα σὲ μιὰ μεγάλη παρισινὴ ἐφημερίδα τὴν δευτέρα σειρά τῶν φιλολογικῶν Ἀπομνημονευμάτων του. Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, ὁ νοσταλγὸς αὐτὸς τοῦ προπολεμικοῦ Παρισίου, μᾶς μεταφέρει στὸν κόσμον τῆς Μονμάρτρης καὶ τοῦ Μονπλανᾶς, στὸν κόσμον τῶν ἀλητῶν, τῶν πεινασμένων καλλιτεχνῶν, τῶν ἀνικανοποίητων ποιητῶν, ὄλων αὐτῶν τῶν δυστυχισμένων πλασμάτων ποὺ ἔζησαν καὶ κατώρθωσαν νὰ μεταβάλουν τὴν ζωὴ τους σ' ἕνα βραδὸν μαρτύριο, βρίσκοντας μικρὰ ἠδονὴ στὴν κατάπτωσί τους. Μὲ τὴν μετάφρασι τῶν νέων φιλολογικῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ κ. Φρανσί Καρκό, εἰμιαστε βέβαιον ὅτι προσφέρουμε στοὺς ἀναγνώστας μας μιὰ σπανία πνευματικὴ ἀπόλαυσι).

Τὴν Μονμάρτη τὴν ἀνεκάλυψα γιὰ πρώτη φορά ἕνα χειμωνιάτικο βράδυ, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1910. Θυμᾶμαι ὅτι βγήκα ἀπὸ τὸν ὑπόγειο σιδηρόδρομον στὴν πλατεία τοῦ Κλισύ. «Ὅλα ἦσαν κάτασπρα γύρω μου. Ἡ νιφάδες τοῦ χιονιοῦ εἶχαν σκεπάσει ὅλα τὰ φώτα. Στὰ μεγάλα διώροφα λεωφορεῖα, τοὺς «καρνάβαλους», οἱ ἄνδρες καθόντουσαν μὲ ἀνασηκωμένο τὸν γαϊφᾶ τοῦ παλτοῦ των καὶ ἡ γυναῖκες εἶχαν ἀνοιχτές τὶς μεγάλες ὀμπρέλλες τους. Κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ βουλεβάρτου, οἱ διαβάτες περνοῦσαν σιγὰ καὶ ἀθόρυβα, σὰν σκιές, ἐνῶ πέντε-ἕξι γυναῖκες, ντυμένες φανταχτερά — ὦ! πόσον ὁ ζωγράφος Ντεγκκᾶς ἀγαποῦσε τοὺς θλιβεροὺς αὐτοὺς τύπους! — καθισμένες στὸν ἐξώστη ἑνὸς μπάρ, ἔπιναν τὸ ἕνα ἀψέντι ἀπάνω σ' ἄλλο, ἀψηφώντας γιὰ τὸ κρύο.

Στὸ πέριξιμο αὐτὸ περιβάλλον, πέρασα τὰ καλύτερα χρόνια τῆς ζωῆς μου. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι τότε ἦμουν φτωχός, ἐνα ἀσήμαντο παλληκάρι εἰκοσι χρόνων, μὲ μεγάλα φιλολογικὰ ὄνειρα. Πολλὲς φορές, τριγυρνώντας ὡς τὰ χαράματα στοὺς κρύους δρόμους τῆς Μονμάρτρης, ἐπειδὴ δὲν εἶχα ποὺ νὰ πάω νὰ κοιμηθῶ ἢ ἐπειδὴ δὲν ἤθελα, μοῦ συνέθη, νὰ καταραστῶ τὴν ζωὴ μου. «Ὅταν ἕνας νεὸς δὲν ἔχη στὴν τσέπη του πενήντα φράγκα γιὰ νὰ πάη νὰ φάη σ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα ρεστωράν ποὺ βλέπει στὸν δρόμο του, εἶνε ἐπόμενο νὰ καταλαμβάνεται ἀπὸ ἀπελπισία... Ὡστόσο, ἔφτανε νὰ συναντήσω ἕνα φίλο μου, νὰ μείνω λίγη ὥρα μαζί του, ν' ἀνταλλάξουμε τὶς σκέψεις μας, νὰ ἐπικοινωνήσουμε μὲ τὰ δειρά μας, γιὰ νὰ λησμονήσω ἀμέσως καὶ τὴν πείνα καὶ τὴν δυστυχία μου καὶ νὰ νοιώσω νὰ μὲ πλημμυρίζη καὶ πάλι ἀπέραντη ἀγάπη γιὰ τὸν κόσμον — καὶ ἐμπιστοσύνη γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου...

Πέρασαν εἰκοσι-πέντε περίπου χρόνια ἀπὸ τότε. Ἄλλοι ἀπὸ τοὺς παληοὺς μου φίλους κατώρθωσαν νὰ συντρίψουν ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ νὰ γίνουν διάσημοι, ἄλλοι νικῆθηκαν στὴν σκληρὰ πάλη μὲ τὴν ζωὴ — καὶ ἄλλοι κατέθεσαν τὰ ὄπλα πρὶν ἀκόμη πολεμήσουν... Φαντάσματα τοῦ παρελθόντος, ὡχρὲς μορφές ποὺ παρουσιάστηκαν μπροστά μου, στὰ εἰκοσι μου χρόνια, ἀγαπημένοι σύντροφοι — ἐσεῖς ποὺ ζήτε καὶ θὰ μὲ διαβάσετε τώρα κ' ἐσεῖς ποὺ δὲν ζήτε πια — θὰ προσπαθῶ ν' ἀναστήσω γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά τὶς μελαγχολικὲς, ἀλλὰ καὶ εὐθυμὲς μέρες ποὺ πέρασα μαζί σας.

Τὸν ζωγράφον Πασέν τὸν συνάντησα γιὰ τελευταία φορά σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ὑποπτα μπάρ τῆς πλάς Πιγκάλ. Ἔμενε τότε στὴν λεωφόρο Κλισύ, ἀριθ. 36, στὸ πέμπτο πάτωμα μιᾶς γωνιακῆς πολυκατοικίας. Ἄν δὲν μὲ ἀπατᾶ ἡ μνήμη, μοῦ τὸν συνέστησε ὁ φίλος μου καὶ διάσημος σήμερα συγγραφεὺς Πιέρ Μὰκ Ὀρλαίν. Καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἔνοιωσα μεγάλη συμπάθεια γιὰ τὸν ἄνθρωπον, πρὶν ἀκόμη γνωρίσω σ' αὐτὸν τὸν μεγάλο καλλιτέχνη.

Ὁ Πασέν εἶχε νοικιάσει ἕνα δωμάτιον στὴν λεωφόρο Κλισύ γιὰ νὰ βρίσκεται κοντὰ στὴν Μονμάρτη, στὴν ὁποία ἡ δυστυχία συντροφεύεται σχεδὸν πάντοτε ἀπὸ τὴν ἀμαρτία. Τὸ περιβάλλον αὐτὸ ταίριαζε ἀπολύτως μὲ τὸν χαρακτήρα του. Ἀπὸ τὸν ἐξώστη τοῦ δωματίου του μποροῦσε, κατὰ τὰ χαράματα, — τέτοια

ὥρα ἐπέστρεφε συνήθως στὸ σπίτι του, νὰ παρακολουθῆ τοὺς ἀλήτας, τοὺς ἀνέστιους, τοὺς ἀπάχηδες, τοὺς ἐκτὸς νόμου, τὶς βαμμένες γυναῖκες νὰ περιφέρουν κάτω, στοὺς μισοσκότεινους ἀκόμη δρόμους, τὸ ἀποκρουστικὸ θέαμα τῆς ὑπάρξεώς των. Τὸ ἀνθρώπινο αὐτὸ δρᾶμα ἔκανε τὸν Πασέν νὰ μεθᾶ, τὸν ἔφερνε πρὸ κοντὰ στὴν μεγάλη ψυχὴ τῆς οἰκουμένης.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν περιηγήσεών του, στὴν Κεντρικὴ Εὐρώπη καὶ στὴν Νότιον Ἀμερικὴν, ὁ Πασέν ἔμενε πάντοτε σὲ ὑποπτες συνοικίαις κατοικημένες ἀπὸ ναῦτες, κακοποιούς, ἀνθρώπους τῆς ἐσχάτης κοινωνικῆς ὑποστάθμης. Καὶ ὅμως, ὁ Ἰσραηλίτης αὐτὸς ἦταν τόσο ἀβρός, τόσο εὐγενικός στοὺς τρόπους καὶ στὴν ὁμιλία! Φαινότανε σὰν νὰ ζοῦσε μακριὰ ἀπὸ τὸν κόσμον, μέσα στοὺς ἀτμούς ἑνὸς οὐρανοῦ. Ἐγὼ τοῦλάχιστον δὲν τὸν εἶδα ποτέ, χωρὶς νὰ δοκιμάσω τὴν ἐντύπωσιν ὅτι σὲ λίγο θὰ ἔφευγε γιὰ ἕνα μακρυνὸ ταξίδι. Ἔμοιαζε σὰν περαστικὸς ἀπὸ τὴν γῆ αὐτή.

Τὸ μελὸν καπέλλο του, ποὺ τὸ φοροῦσε πάντοτε χωμένο ὡς τὰ φρύδια, τὸ μπλε κοστοῦμι του, τὸ ἀδιάδροχόν του, τὰ σκληρὰ κατὰμαυρα μαλλιά του, ἡ τραγουδιστὴ φωνὴ του μὲ τοὺς παραπονεμένους τόνους τῆς, τὰ μακριὰ νύχια του, τὸ αἰώνιον χαμόγελό του, τὸ βαθὺ βλέμμα του, ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦσαν ἕνα

σύνολο παράδοξον, ποὺ ἐνέπνεε συμπάθεια καὶ σεβασμό. Ὁ Πασέν ἄλλοτε χανότανε γιὰ ὀλόκληρες βδομάδες καὶ ἄλλοτε βρισκότανε μαζί σας ἀπὸ τὸ πρωὶ ὡς τὸ βράδυ καὶ ἀπὸ τὸ βράδυ ὡς τὸ πρωὶ, χωρὶς νὰ κἀνὴ οὔτε θῆμα μακριὰ σας. Ὡστόσο, σὲ ὀρισμένους στιγμῆς, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔδειχνε ὅτι ὑπέφερε ἐπιειδῆ δὲν μποροῦσε νὰ βρῆ πουθενὰ ἡσυχία καὶ ἀνάπαυσι, οὔτε καὶ σ' αὐτὴν τὴν ἀγαπημένην του τὴν Μονμάρτη. Καὶ τότε, ἀρχίζε τὶς ἀτέλειωτες ἐξομολογήσεις. Μιλοῦσε γιὰ δέκα θέματα ταυτοχρόνως, χωρὶς νὰ χάνη ποτέ τὸν εἰρμό των σκέψεών του, μὲ τὴν φανερὴ προσπάθειαν νὰ λησμονήσῃ τὸν ἑαυτὸ του. Καί, ξαφνικὰ, ἐπρότεινε στὴν παρέαν ἢ πάνε νὰ τὴν κεράσῃ. Αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλύτερα εὐχαρίστησι τῆς ζωῆς του. Καὶ τὰ κεράσματα δὲν περιορίζοντο μονάχα μεταξὺ τῶν φίλων του. Ἐπεξετείνοντο καὶ σ' ὄλους τοὺς θαμῶνας τοῦ κέντρου. Ὁ Πασέν κολυμποῦσε σὲ ὠκεανὸ εὐτυχίας, ὅταν ἔβλεπε ὄλον τὸν κόσμον νὰ πίνῃ γύρω του... * * *

Κανεὶς ζωγράφος δὲν ὑπῆρξε λιγώτερον «καλλιτέχνης» στὴν ἐμφάνισιν καὶ τοὺς τρόπους, ἀπὸ τὸν Πασέν. Καὶ ὅμως, κανεὶς ζωγράφος δὲν πέρασε ζωὴν πρὸ ἀνώμαλην. Τώρα ποὺ ὁ Πασέν δὲν ζῆ πια, μπορῶ νὰ πῶ ὅτι μαζί μ' αὐτὸν ἐξαφανίστηκε καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς τελευταίους μεγάλους μποῆμ τῆς προπολεμικῆς περιόδου. Ἐπρεπε νὰ τὸν γνωρίσῃ κανεὶς πολὺ καλά γιὰ νὰ καταλάβῃ τὸν πραγματικὸν του χαρακτήρα. Ὁ Πασέν ἦταν ἕνας φιλήδονος καὶ τρυφήλὸς ἀνατυλίτης, γιὰ τὸν ὁποῖον ἡ παρουσία μιᾶς γυναίκας εἶχε καταστήσει ὀργανικὴ ἀνάγκη. Ὅλοι οἱ πίνακές του μᾶς ἐμφανίζουν γυναῖκες γυμνῆς ἢ μισόγυμνης, ξαπλωμένες σὲ ὄλων τῶν εἰδῶν τὶς στάσεις. Ὁ ζωγράφος αὐτὸς ἔνοιωθε τὴν ψυχὴν, τὸν ἐσωτερικὸν παλμόν τοῦ γυναικείου σώματος. Πέρα ἀπὸ τὶς αἰσθήσεις, δὲν ὑπῆρχε τίποτα γι' αὐτόν.

Ἐξ ἄλλου, ἀπέδειξε καὶ μὲ τὸν θάνατό του ὅτι δὲν ἦταν διόλου Εὐρωπαῖος.

Ἀπὸ ὄλους τοὺς φίλους του, ὑπῆρξε ὁ τελευταῖος ποὺ τὸν εἶδα ν' ἀνεβαίνῃ στὸ δωμάτιόν του — γιὰ νὰ μὴ ξανακλεβῆ ἀπὸ ἐκεῖ ζωντανός...

Ἦταν — θυμᾶμαι καλά, ἡ ὥρα τέσσερες τὸ πρωὶ. Ἔβγαινα ἀπὸ ἕνα μπάρ τῆς πλάς Πιγκάλ, ἐλαφρὰ μεθυσμένος, καὶ τραβοῦσα κατὰ τὸ σπίτι μου. Ἀπὸ τριῶν περίπου ἐβδομάδων δὲν πῆγαινα στὸ δωμάτιόν μου πρὶν ἀπὸ τὰ χαράματα.

Στὸν δρόμον, συναντήθηκα μὲ τὸν Πασέν. Γιὰ τὴν ἀκρίβειαν, στεκότανε ἔξω ἀπὸ ἕνα μπάρ. Μὲ εἶδε ἀπὸ μακριὰ καὶ μὲ φώναξε.

Συνέχεια στὴ σελίδα 44)

Ὁ ζωγράφος Πασέν

Ο ΜΙΚΡΟΤΕΡΟΣ ΚΙ' Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 21)

ταστροφή, δηλαδή, από εκείνες που δεν τις περιμένει κανείς. Για συλλογισθήτε. Θέλω μισό χιλιόφραγκο την ημέρα μόνο και μόνο για τὸ φαγητό μου και τὸ κρασί μου. Πιερικό είναι νὰ σὰς πῶ ὅτι δὲν πίνω θέβαια δυὸ πτηρία, ὅπως ὁλος ὁ κόσμος, ἀλλὰ δυὸ μποτίλλιες κάθε φορά. Κι' ὡστόσο δὲν εἶμαι μέυσορ. Κάθε ἄλλο. Θὰ μπορούσα νὰ πῶ ἕνα ὀλόκληρο βαρέλι και νὰ καταβροχθίσω ἕνα ὀλόκληρο ἀρνὶ ἂν δὲν εἶχα τὸν «μάνατζέρ» μου ποὺ ἐπιθλέπει διαρκῶς τὴν «δαίαιτά» μου. Κι' ὁ λόγος εἶνε ὅτι θέλει νὰ μὲ κάνει πρωταθλητὴ τοῦ κόσμου στὴν πυγμαχία. Μά, καθὼς θὰ προσέξατε, εἶμαι διπλάσιος ἀπὸ τὸν Καρνερα!... Πρὸς τὸ παρὸν, κερδίζω τὴ ζωὴ μου μὲ ἐπιδειξίεις στὰ μιουζικ-χῶλ...

— Κ' εἶσατε εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ ζωὴ σας ;

— Εὐχαριστημένος... ἔκανε μὲ πίκρα ὁ Μίτου Γκοζέα. Πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ εἶνε εὐχαριστημένος ὅταν βλέπη ὅτι ἡ γυναίκες τὸν κυττάζουν μόνο μὲ περιεργεια... Μέχρι σήμερα δὲν εἶχα κανένα εἰδύλλιο μὲ μιά γυναίκα... Εἶχα ὡστόσο μιά περιπέτεια μὲ μιά... φάλαινα. Σ' ἕνα ἵπποδρόμιο, στὴ Ρουμανία, ὅπου ἔκανα τὴν πρώτη μου ἐμφάνισι, ἐνέπνευσα ἕναν παράφορο ἔρωτα, σὲ μιά γυναίκα - κολοσό, στὴν πιὸ χοντρή γυναίκα τοῦ κόσμου. Αὐτὸ φυσικὰ τὸ εἰδύλλιο, ἐνῶ μὲ διασκέδαζε στὴν ἀρχή, στὸ τέλος μ' ἔκανε νὰ μετανοήσω πικρά, γιατί αὐτὴ ἡ γυναίκα - φάλαινα, ὅταν ἀρνήθηκα νὰ τὴν παντρευτῶ, ἀπεπειράθη ν' αὐτοκτονήση. Μά τὸ πάχος τῆς τὴν ἔσωσε... Ἡ σφαῖρα διέσχισε τὸ λίπος, χωρὶς νὰ πειράξη διόλου τὴν καρδιά τῆς. Κ' ἔτσι, δὲν ἔχω εὐτυχῶς κανένα θάρος στὴν συνείδησί μου...

— Μά, μήπως ἔχετε παράπονο ἀπὸ τὶς Παρισινές ;

— "Ὁχι, θέβαια... ἔκανε ὁ «γίγας». Μά τί νὰ σὰς πῶ; Ὁ θαυμασμός ποὺ μοῦ δείχνουν εἶνε κάπως παράξενος. Εἶνε μιά περιέργεια ποὺ φτάνει πολλὰς φορές τὰ ὅρια τῆς ἀδιακρισίας... Κι' ὁμως ἐγὼ δὲν ζητῶ ἐφήμερες ἐρωτικὲς περιπέτειες, ἀλλὰ ἕνα τρυφερὸ αἶσθημα, ἕνα φλογερὸ ἔρωτα...

Ὁμολογῶ ὅτι αὐτὸς ὁ αἰσθηματικὸς γίγας μὲ τρόμαξε. Ποτὲ δὲν θὰ μπορούσα νὰ φαντασθῶ ὅτι ἔχει τόση ἀφέλεια. Μά δὲν εἶνε μεγάλος. Μόλις ἔκλεισε τὰ 21 χρόνια. Εἶνε ἀκόμη ἕνα παιδί. Ὁ «μάνατζέρ» τοῦ μοῦ ἐξωμολογήθηκε ὅτι εἶνε ἡσυχος και φρόνιμος σὰν κορίτσι. Μά, καμμιά φυρά, ὅταν τὸν πιάνη ὁ θυμός, τὸ καλύτερο ποὺ ἔχει νὰ κάνει κανεὶς εἶνε νὰ χαθῆ ἀπὸ τὰ μάτια του.

— Μπορεῖ νὰ μοῦ σπᾶση τὸ κεφάλι μὲ μιά γρυθιά, μοῦ εἶπε ὁ «μάνατζέρ» του, ὅπως ἐσεῖς σπᾶτε ἕνα καρύδι.

Ὁ Μίτου Γκοζέα ἔχει ὕψος 2 μέτρα και 26 πόντους και ζυγίζει σωστὰ 150 κιλά. Αὐτὸ ὁμως δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ θεωρῆ ὡς τὸν πιὸ καλὸ και πιὸ ἀγαπημένο φίλο του, τὸν «καπετάνιο» Ρίτερ, τὸν μικρότερον ἀνθρώπου τοῦ κόσμου.

ΤΟ ΜΟΙΡΟΛΟΪ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 32)

μῆρης. Ἴσιος και ἐπίσημος, ἀκίνητος και μεγαλοπρεπὴς στὸ νεκροτόλισμά του, κοίτονταν ἐκεῖ, ἐμπρός, προσμένοντας τοὺς αἰνους και τοὺς ὕμνους του, ἀπ' τὴ μοιρολογίστρα. Και τότε εἶδε και αὐτὴ, τὸ φτωχικὸ τῆς, τὰ γυμνά και τὰ ξυπόλητα παιδιά τῆς, ποὺ «ἀλικουτοῦσαν» (κάνανε στὰ μάτια) γιὰ ψωμί, νὰ τὴν περιμένουν, ὅλη τὴν νύχτα, μοναχὰ και πεινασμένα γιὰ νὰ τοὺς πᾶη ἕνα κόσκινο κουκιά, τοῦ θρήνου τῆς τὴν πληρωμὴ.

Και ἕνα παράπονο πικρὸ, ἐξέσπασε ἀντὶ γιὰ μοιρολόγι, ἀπὸ τὸ στόμα τῆς πρὸς τὸν νεκρό:

Ἐξάπλωσε κ' ἐτέντωσε, Καρμίρη μου,
μὰ τὰ κοιτιά 'ναι λίγα, κακομοίρη μου.

Στὸ ἀνεπάντεχο αὐτό, ἡ δικολογία (συγγενεὶς) τοῦ πεθαμένου ἀπόμεινε:

— "Ἰντα ν' αὐτά, κυρά - Ζαμπιά ;

Μά ἐκεῖνη σκυμμένη ἀπάνω στὸν νεκρό, ἀδιάφορη, μοιρολογούσε τὴν κατάστασί τῆς:

Τὶ ξάπλωσε και τέντωσε, Καρμίρη μου
μὰ τὰ κοιτιά 'ναι λίγα, κακομοίρη μου !

— Σοῦ, σοῦ, σοῦ, σοῦ, ἀναταράχθηκε τὸ συγγενολοῖ, μ' ἐκεῖνα ποὺ γροικοῦσαν. Μά ὁ Κατσανεβάκης ἐπετάχτηκε και εἶπε στοὺς ἄλλους:

— Λίγα τῆς φανῆκαν τὰ κουκιά δά. Δῶστε τῆς ἀκόμα κι' ἄς εἶνε και ἕνα γομάρι (φορτίον ζῶου).

Πάλι, σοῦ, σοῦ, σοῦ, ἡ δικολογία.

Και πάλι, πετάχτηκε ὁ Κατσανεβάκης:

— Πές τα καλά, μωρή Ζαμπιά και χάρισμά σου, δυὸ μουζούρια, μὲ κουκιά, κι' ἀκόμα ἕνα κουροῦπι λάδι παραπάνω.

— Δόξα νὰ ἔχη ὁ Θεός, ἐσκέφθη ἡ Ζαμπιά και θάχουν τώρα τὰ παιδιά μου, γιὰ νὰ τρῶνε, ὡς τὴ Μεγάλη τῆ Σαρακοστή!...

"Ἄχ, Καρμίρη, Καρμιράκη μου, γιατί καῦμενε, νὰ μὴ πέθαινες, δυὸ-τρεις, φορές τὸν χρόνο!...

Και τὸ μοιρολόι τότε, ἄργισε σωστὰ. λυπητερό, σπαραξικάρδιο...

ΣΤΑΜ, ΣΤΑΜ.

«Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ ΤΩΝ ΕΙΚΟΣΙ ΜΟΥ ΧΡΟΝΩΝ...»

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 24)

— "Ελα νὰ πιῆς ἕνα κρασί !

Στὴν ἀρχὴ ἀρνήθηκα. Ἄλλ' ὁ Πασὲν ἐπέμεινε. Ὁ τόνος τῆς φωνῆς του, τόνος ἐπιτακτικὸς, μὲ ξάφνιασε. Ποτὲ ὁ καλλιζήνης αὐτὸς δὲν ἐννοούσε νὰ ἐπιβληθῆ στοὺς ἄλλους. Ἡ ἔμφυτος ευγενειά μου, ἡ διακριτικότης του και ὁ φόβος μήπως γίνῃ δυσάρεστος, τὸν ἐμπόδιζαν νὰ φανῆ ἀπαιτητικὸς. Ἐκεῖνο τὸ θράδυ ὁμως...

— "Ελα, σὲ παρακαλῶ, νὰ πιῆς ἕνα κρασί! ἐπανελάθε.

Δὲν μπόρεσα νὰ τοῦ χαλάσω τὸ χατήρι.

Ἐξ ἄλλου, τίποτα στὴν συμπεριφορὰ τοῦ Πασὲν δὲν μαρτυροῦσε ὅτι εἶχε λάβει τὴν ἀπόφασιν νὰ σκοταβῆ ἐκεῖνο τὸ πρωῖ...

Μεῖναμε μισὴ περίπου ὥρα στὸ μπάρ. Κατὰ τὴν συνήθειά του, ὁ ζωγράφος ἐκέρασε τοὺς λιγοστοὺς θαμῶνας τοῦ κέντρου — μερικὸς σωφέρ, δυὸ - τρεῖς κακονυχτισμένες γυναίκες ἐλαφρῶν ἡθῶν... Νύσταξα, ὁμως, και δὲν μπορούσα νὰ μείνω πειά. Σὲ μιά στιγμή, σηκώθηκα και καληνύχτισα τὸν Πασὲν. Ἐκεῖνος δὲν ἔκανε τὴν παραμικρὴ κίνησι γιὰ νὰ μὲ κρατήσῃ. Τὸν εἶδα μονάχα νὰ κατεβάσῃ περισσότερο τὸ καπέλλο του στὰ μάτια του, ἴσως γιὰ νὰ μὴ ἀντικρύσω τὸ βλέμμα του.

Εἶχα ἀπομακρυνθῆ κάμποσα βήματα ἀπὸ τὸ μπάρ, ὅταν ἀκουσα τὸν Πασὲν νὰ μὲ φωνάζῃ.

— Δὲν μὲ συνοδεύεις τοῦλάχιστον ὡς τὸ σπίτι ; μὲ ρώτησε.

— Εὐχαριστὸς ! τοῦ ἀποκρίθηκα...

...Ἄλλοιμον ! Δὲν μπορούσα νὰ φαντασθῶ ὅτι μετὰ πέντε περίπου λεπτά τῆς ὥρας ἀπὸ τὴν στιγμή ποὺ χωριστήκαμε, ὁ Πασὲν θ' ἄνοιγε τὶς φλέβες τῶν χεριῶν του μ' ἕνα ξυράφι και θὰ κρεμιόταν ἀπὸ ἕνα καρφι, πάνω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ δωματίου του !... Γιατί τὸ ἔκαμε αὐτό; Δὲν εἶπε σὲ κανένα τὸ μυστικὸ του. Φαντάζομαι ὁμως, ὅτι ὁ ἀνατολίτης αὐτὸς θὰ αὐτοκτόνησε ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του ἐπειδὴ δὲν μπορούσε νὰ μεταφέρῃ στὴν πραγματικότητα τὰ ἐξαισια ὀράματα τῆς «Χαλιμάς»...

Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΡΙΩΝ ΜΙΚΡΩΝ...

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 18)

σπάθησε νὰ ξεγελάσῃ τὸ γουρουνάκι. Πῆγε λοιπὸν και τὸ θρήκε στὸ σπιτάκι του και τοῦ εἶπε:

— Σήμερα τὸ ἀπόγευμα, θὰ γίνῃ πανηγῦρι στὸ χωριό. Θάρθῶ νὰ σὲ πάρω στὶς τρεῖς.

Τὸ γουρουνάκι, ὁμως, ξεκίνησε ἀπὸ τὴν καλύβα του στὶς 2.30'. Στὸ πανηγῦρι, ἀγόρασε ἕνα μικρὸ βαρέλι, ποὺ τὸ θρήκε σὲ καλὴ τιμὴ. Και γύρισε σπιτί του, ὅταν εἶδε ἀπὸ τὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ, τὸν λύκο ν' ἀνεβαίνει τὴν πλαγιά λαχανιασμένος. Πῆδησε ἀμέσως τότε μέσα στὸ βαρέλι και ἄρχισε νὰ κατακυλᾶ τὴν βουνοπλαγιά. Ὁ λύκος φοβήθηκε, ὅταν εἶδε τὸ παράδοξο τέρας και τὸ ἔβαλε στὰ πόδια.

Τὸ θράδυ, ξαναπῆγε στὴν καλύβα, γιὰ νὰ διηγηθῆ στὸ γουρουνάκι τὴν περιπέτειά του. Δὲν τοῦ ἔμενε καμμιά ἀμφιβολία ὅτι στὸ βαρέλι ἐκεῖνο ἦταν τρυπωμένη μιά μάγισσα. Ὅταν τὸ γουρουνάκι τ' ἀκουσε αὐτά, ἄρχισε νὰ γελάῃ δυνατὰ, μὰ τόσο δυνατὰ, ὥστε ὁ λύκος, τρελλὸς ἀπὸ τὸν υμὸ του, πῆδησε στὰ κεραμίδια τοῦ σπιτιοῦ, παρ' ὅλα τὰ γεράματά του, και μπῆκε ἀπὸ τὴν καμινάδα, ἀποφασισμένος νὰ καταβροχθίσῃ τὸ γουρουνάκι. Δὲν ἦταν, ὁμως, τυχερός. Γιατί τὴν μέρα κείνη, τὸ γουρουνάκι εἶχε ἀνάψει φωτιά νὰ ψῆσῃ ψωμί. Και, σὲ μιά στιγμή, ὁ γέρο-λύκος ἔπεσε ἀνάμεσα στὶς φλόγες... Ὑστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα ἦταν ψημένος. Και τὸ γουρουνάκι τὸν ἔφαγε, ὄχι ἐπειδὴ πεινοῦσε, μὰ ἀπὸ ἕνα πείσμα, ἀδιάφορο ἂν ἔπαθε βαρυστομαχία...

Κ' ἔτσι, ὁ λύκος, ἀντὶ νὰ φᾶη τὸ γουρουνάκι, φαγώθηκε ἀπὸ ἐκεῖνο !

Η ΓΙΑΓΙΑ

Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΟΛΕΤΤΑΣ ΧΟΥΝΤΕΡ

(Συνέχεια έκ τής σελίδος 35)

ἤξερε ὁ μίστερ Φόλερ ὅτι ἡ μὲς Ἀλίκη ἦταν φυλακισμένη στὴν ἀριστερὴ πτέρυγα τοῦ πύργου, κι' ἀκριβῶς στὸ βάθος τῆς;

— Τὸ ἔμαθε ἀπὸ τὸν ἐπιστάτη... τῆς ἐξήγησε ὁ Σέρλοκ Χόλμς χαμογελῶντας. Ὁ πάνδοχος τοῦ «Μαύρου Κύκνου» μοῦ εἶπε σήμερα τὸ μεσημέρι ὅτι ἕνας κύριος μὲ γκριζὸ κοστοῦμι εἶχε κερᾶσει προχθὲς τὸ θράδυ μιά μποτίλλια οὔισκου τὸν ἐπιστάτη τοῦ Ρόμπινσον κι' ὅτι προσπαθοῦσε νὰ μάθῃ κάποιο μυστικὸ ἀπὸ τὶς φλυαρίες τοῦ μεθυσμένου... Βλέπετε λοιπὸν ὅτι ὁ μίστερ Φόλερ εἶνε ἕνας ἔξυπνος και τολμηρὸς ἀνθρώπος. Ἄν τὸν συναντήσω καμμιά ἡμέρα στὸ Λονδίνο, θὰ τοῦ σφίξω τὸ χέρι ἐγκάρδια, ὅπως τοῦ ἀξίζει!...

Και ὁ διάσημος ἀστυνομικὸς κατόπιν ἐπρόσθεσε:

— Και τώρα, μὲς Χοῦντερ, ἔλατε νὰ φύγουμε μαζύ... Θὰ φροντίσω ἐγὼ νὰ σὰς θρῶ μιά καλὴ θέσι στὸ Λονδίνο. Ἐδῶ πέρα, ὁ μίστερ Ρόμπινσον δὲν σὰς χρειάζεται πειά...

Κι' ἀλήθεια, ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες, ἡ μὲς Βιολέττα Χοῦντερ ἀνελάμβανε τὴ διεύθυνσι τοῦ παιδικοῦ τμήματος σ' ἕνα μεγάλο παρθεναγωγεῖο τοῦ Λονδίνου.

KONAN NTO'YΛ